

ราคากาแฟโลกคาดขึ้น
ระดับสูงต่อเนื่องราว 3 ปี
จากอุปทานของบราซิลที่
ลดลงเป็นหลัก... ดันการ
นำเข้ากาแฟของไทยปี'65
ขยายตัวสูง

ราคากาแฟในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายปี 2564 ถึงปัจจุบัน จากสภาพอากาศที่แปรปรวน กัดต้นแหล่งผลิตหลักอย่างบราซิลและเวียดนามได้รับความเสียหาย คาดว่า ราคากาแฟโลกอาจขึ้นสูงต่อเนื่องจนกว่าผลผลิตรอบใหม่ของบราซิลจะออกสู่ตลาด ในราวปี 2568 และแน่นอนว่า ไทยที่เป็นผู้นำเข้า คงต้องเผชิญราคาที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ในปี 2565 การนำเข้ากาแฟของไทยจะมีมูลค่าราว 163 ล้านดอลลาร์ฯ หรือขยายตัวร้อยละ 27 (YoY)

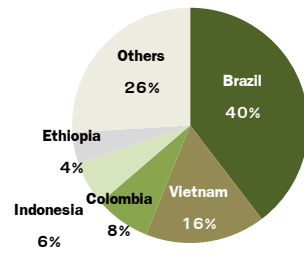
ผลที่ตามมา ผู้ประกอบการแปรรูปและร้านค้ากาแฟจะเผชิญต้นทุนเมล็ดกาแฟที่ยังยืนสูง และเมื่อรวมกับต้นทุนอื่นๆ จะกระทบมายังผู้บริโภคที่อาจต้องจ่ายราคากาแฟต่อแก้วที่สูงขึ้น ขณะที่ เกษตรกรที่ผลิตกาแฟคงได้รับอานิสงส์จากราคาขายที่ดีในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2565 ต่อเนื่องถึงไตรมาสแรกของปี 2566 จากผลผลิตกาแฟโลกที่ยังตึงตัว แต่ในระยะข้างหน้า ผู้ผลิตกาแฟไทยควรยกระดับการผลิตไปยังกาแฟคุณภาพมากขึ้น เพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของราคาตลาดโลก

ราคากาแฟตลาดโลกพุ่งขึ้นในปี 2565 สูงสุดในรอบ 11 ปี จากวิกฤตสภาพอากาศแปรปรวน กัดต้นแหล่งผลิตหลักอย่างบราซิลและเวียดนามให้ลดลง...ไทยในฐานะผู้นำเข้า ต้องเผชิญราคาที่สูงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

- ประเทศผู้ผลิตกาแฟรายใหญ่ของโลกอย่างบราซิลและเวียดนาม ที่ครองสัดส่วนผลผลิตเกินกว่าครึ่งหนึ่งของปริมาณผลผลิตกาแฟทั้งโลก เผชิญสภาพภูมิอากาศแปรปรวนอย่างหนักมาตั้งแต่ในช่วงปลายปี 2564 ต่อเนื่องมาจนถึงในปัจจุบัน ส่งผลกดดันต่อปริมาณผลผลิตเมล็ดกาแฟให้ลดลง¹ โดยเฉพาะบราซิลผู้ผลิตกาแฟพันธุ์อาราบิก้ารายใหญ่ที่สุดของโลกได้ประสบภาวะภัย

ส่วนผู้ผลิตกาแฟหลักของโลก...บราซิลและเวียดนาม ครองสัดส่วนผลผลิตรวมกว่าร้อยละ 56 ของปริมาณผลผลิตกาแฟทั่วโลก

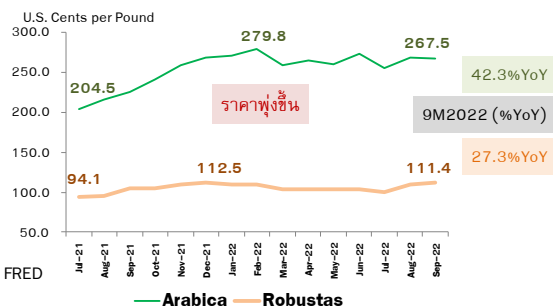
ส่วนผู้ผลิตกาแฟหลักของโลก...บราซิลและเวียดนาม ครองสัดส่วนผลผลิตรวมกว่าร้อยละ 56 ของปริมาณผลผลิตกาแฟทั่วโลก

ที่มา: USDA (ข้อมูลปี 2564)

ราคากาแฟในตลาดโลกในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 เฉลี่ยพุ่งสูงสุดในรอบ 11 ปี...ราคากาแฟทั้ง 2 สายพันธุ์หลัก เริ่มปรับสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายปี 2564 ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวน กัดต้นต่อผลผลิตในแหล่งผลิตหลักอย่างบราซิล และเวียดนาม

ที่มา: FRED

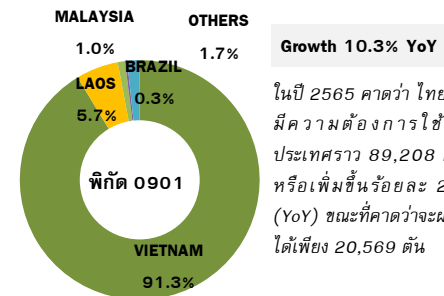
¹ ในปี 2564 ผลผลิตเมล็ดกาแฟโลกในภาพรวมประกอบด้วย 2 สายพันธุ์หลัก คือ อาราบิก้า คิดเป็นร้อยละ 57.7 และโรบัสต้า คิดเป็นร้อยละ 42.3 ของปริมาณผลผลิตเมล็ดกาแฟทั้งโลก โดย USDA คาดว่า ในปี 2565 ผลผลิตกาแฟโลกอาจลดลงราวร้อยละ 5.2 (YoY) (ข้อมูลจาก USDA, As of June 2022)

แล้งอย่างรุนแรงและภาวะน้ำค้างแข็งปกคลุมอย่างหนักแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งคาดว่า ผลผลิตกาแฟของบราซิลในปีนี้อาจลดลงราวร้อยละ 11 (YoY) และอาจมีสต็อกลดลงต่ำสุดในรอบ 23 ปี อีกทั้งเวียดนามผู้ผลิตกาแฟพันธุ์โรบัสต้ารายใหญ่ที่สุดของโลกก็เผชิญภาวะน้ำท่วมจากพายุโซนร้อนอย่างรุนแรง กัดต้นผลผลิตและปริมาณสต็อกกาแฟที่ลดลงกว่าครึ่งหนึ่งด้วย นอกจากนี้ โคลัมเบีย ก็ได้รับผลกระทบจากฝนตกหนัก ทำให้คาดว่า ผลผลิตกาแฟในบางพื้นที่ของโคลัมเบียในปีนี้อาจลดลงถึงร้อยละ 50 ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตกาแฟโลกในปี 2565 ให้ลดลงอย่างมาก²

จากการที่ทั้งบราซิลและเวียดนามต่างเป็นผู้ส่งออกกาแฟรายใหญ่ รวมคิดเป็นราวครึ่งหนึ่งของปริมาณการส่งออกกาแฟทั่วโลก ทำให้ปัญหา Supply Shock ที่เกิดขึ้นในผู้เล่นหลักมีอิทธิพลต่อราคากาแฟในตลาดโลกให้พุ่งขึ้นสะท้อนได้จาก ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 ราคา กาแฟอาราบิก้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.3 (YoY) และราคา กาแฟโรบัสต้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.3 (YoY) นับเป็นราคาเฉลี่ยที่พุ่งสูงสุดในรอบ 11 ปี ขณะเดียวกัน ไทยเป็นผู้นำเข้าเมล็ดกาแฟเป็นหลัก เพราะผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ³ คือ ผลิตได้เพียงร้อยละ 25 ของความต้องการใช้ โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 ไทยมีปริมาณการนำเข้ากาแฟเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3 (YoY) และต้องเผชิญราคา กาแฟนำเข้าที่สูงขึ้นราวร้อยละ 30.6 (YoY) **สำหรับทั้งปี 2565 นี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า มูลค่าการนำเข้ากาแฟของไทยจะอยู่ที่ 163 ล้านดอลลาร์ฯ ขยายตัวประมาณร้อยละ 27 จากปีก่อน**

ไทยนำเข้ากาแฟเป็นหลัก ... แหล่งนำเข้าหลักคือ เวียดนาม มากกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณนำเข้าเมล็ดกาแฟทั้งหมดของไทย ปี 2564 ไทยผลิตกาแฟได้ 21,773 ตัน แต่มีความต้องการใช้ในประเทศราว 86,701 ตัน ทำให้ต้องนำเข้ามากกว่า 60,000 ตัน

แหล่งนำเข้ากาแฟของไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ผลผลิตกาแฟโลกอาจอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องราว 3 ปีจากนี้ จนกว่าผลผลิตกาแฟรอบใหม่⁴ ของบราซิลจะออกสู่ตลาดในราวปี 2568 เพื่อชดเชยผลผลิตที่เสียหายเดิม ประกอบกับความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น จะยังเป็นปัจจัยสำคัญที่กดดันผลผลิตกาแฟ และดันราคา กาแฟโลกให้ทรงตัวในระดับสูง** ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อไทยที่เป็นผู้นำเข้ากาแฟ ยิ่งในช่วงที่เงินบาทอ่อนค่าเมื่อเทียบกับดอลลาร์ฯ โดยเฉพาะผู้ประกอบการแปรรูปและร้านค้ากาแฟอาจต้องเผชิญต้นทุนเมล็ดกาแฟที่สูงขึ้น แต่น่าจะยังไม่ขาดแคลนเมล็ดกาแฟเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในระยะสั้น เพราะบางส่วนอาจถูกชดเชยด้วยผลผลิตภายในประเทศที่กำลังเริ่มทยอยออกสู่ตลาด⁵ อย่างไรก็ตาม เมื่อรวมกับต้นทุนการผลิตอื่นๆ ของผู้ประกอบการ ทำให้ผู้บริโภคปลายทางอาจต้องจ่ายกาแฟต่อแก้วในราคาที่ปรับสูงขึ้นอีกในระยะข้างหน้า

² นอกจากนี้ ประเทศผู้ผลิตกาแฟอื่นๆ ก็เผชิญความเสี่ยงของสภาพภูมิอากาศแปรปรวนที่จะกดดันต่อผลผลิตกาแฟในปีนี้เช่นกัน เช่น ฮอนดูรัส กัวเตมาลา และนิการากัว ทำให้สต็อกกาแฟลดลง ส่วนคอสตาริกา ได้มีสัญญาณความเสี่ยงต่อผลผลิตกาแฟที่จะลดลง และยูกันดา เผชิญความแห้งแล้ง ทำให้ผลผลิตกาแฟโรบัสต้าลดลงอย่างมาก

³ คนไทยดื่มกาแฟเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 15% ต่อปี หรือดื่ม 300 แก้วต่อคนต่อปีหรือ 1.18 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ซึ่งต่ำกว่าผู้บริโภคในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ญี่ปุ่นดื่ม 400 แก้วต่อคนต่อปีหรือ 3 กิโลกรัมต่อคนต่อปี และยุโรปดื่ม 500 แก้วต่อคนต่อปีหรือ 4-5 กิโลกรัมต่อคนต่อปี (ข้อมูลปี 2564)

⁴ ต้นกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า โดยเฉลี่ยจะให้เริ่มให้ผลผลิตในราวปีที่ 3 นับตั้งแต่ปลูก ซึ่งหากเริ่มปลูกในปลายปี 2565 ก็จะเริ่มให้ผลผลิตในราวปลายปี 2568

⁵ ผู้ประกอบการกาแฟรายใหญ่ของไทยหลายราย มีการรับซื้อเมล็ดกาแฟดิบจากเกษตรกรในประเทศ รวมแล้วในสัดส่วนราวร้อยละ 40 ของผลผลิตกาแฟทั้งหมดของไทย

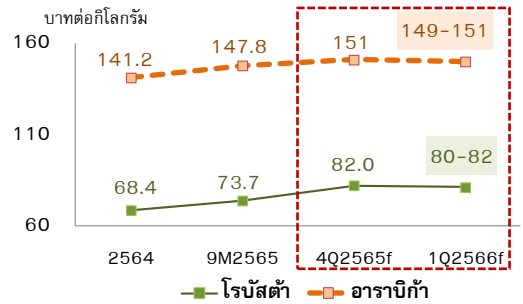
แม้ผลผลิตกาแฟไทยยังมีสัดส่วนน้อย แต่ผู้ผลิตกาแฟจะได้านิสงส์จากราคากาแฟในตลาดโลก อย่างไรก็ดี ตาม ในระยะข้างหน้า ผู้ผลิตกาแฟควรยกระดับการผลิตไปสู่กาแฟคุณภาพ

- ในอีกด้านหนึ่ง ราคากาแฟในตลาดโลกที่ยืนสูง จะช่วยหนุนราคากาแฟของไทยในช่วงที่เหลือของปีนี้ให้สามารถประคองตัวในระดับดีได้ สอดคล้องกับความต้องการในตลาดที่เริ่มทยอยฟื้นตัวแบบระมัดระวัง แม้ราคาบางส่วนจะถูกกดทอนจากปัจจัยจุดด้านฤดูกาลที่ไทยกำลังเริ่มมีผลผลิตกาแฟทยอยออกสู่ตลาดในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีนี้ที่ราวร้อยละ 20 ของปริมาณผลผลิตกาแฟทั้งฤดูกาล โดย **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย** คาดว่า **เกษตรกรไทยที่มีผลผลิตกาแฟเกรด Commercial อยู่แล้ว อาจได้รับานิสงส์จากราคากาแฟที่เกษตรกรขายได้ ทั้งสายพันธุ์โรบัสต้าและอาราบิก้า ที่น่าจะทรงตัวในกรอบที่ดีได้** ดังนี้

-ไตรมาสที่ 4 ของปี 2565 คาดว่า ราคากาแฟโรบัสต้าและอาราบิก้าที่เกษตรกรขายได้น่าจะอยู่ที่ราว 82 และ 151 บาทต่อกิโลกรัม ตามลำดับ จากความต้องการที่มีรองรับในจังหวัดที่ผลผลิตโลกยังคงติดตัว

-ไตรมาสที่ 1 ของปี 2566 คาดว่า ราคาน่าจะยืนสูงต่อเนื่องได้ โดยราคากาแฟโรบัสต้าและอาราบิก้าที่เกษตรกรขายได้น่าจะอยู่ที่ราว 80-82 และ 149-151 บาทต่อกิโลกรัม ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ความเป็นราคาที่ขอลงเล็กน้อยจากช่วงก่อนหน้า เนื่องจากปัจจัยจุดด้านฤดูกาลของไทยที่จะมีผลผลิตกาแฟออกสู่ตลาดจำนวนมากคิดเป็นร้อยละ 80 ของปริมาณผลผลิตกาแฟทั้งฤดูกาล

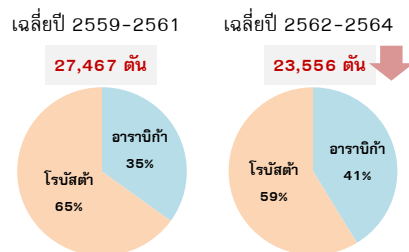
ราคากาแฟที่เกษตรกรขายได้ที่สวนของไทย...น่าจะปรับเพิ่มขึ้นทั้ง 2 สายพันธุ์ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2565 ตามความต้องการที่เริ่มฟื้นตัว แต่คงมีแรงกดดันบางส่วนจากปัจจัยด้านฤดูกาล

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวบรวมและคาดการณ์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- ในระยะข้างหน้า ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ผลผลิตกาแฟในเกรด Commercial ที่เน้นขายเชิงปริมาณ เพื่อตอบโจทย์ลูกค้ากลุ่ม Mass น่าจะมีผลผลิตที่มีความไม่แน่นอนสูง จากสภาพอากาศที่มีแนวโน้มแปรปรวนมากขึ้น ดังนั้น ไทยควรเร่งยกระดับสู่แนวทางการผลิตกาแฟในเชิงคุณภาพมากขึ้น เพื่อลดผลกระทบของความผันผวนด้านราคาตลาดโลก และอาจช่วยลดการพึ่งพาการนำเข้าได้อีกทางหนึ่ง

ผลผลิตกาแฟไทย ... ปรับตัวลดลง โดยเฉพาะในสายพันธุ์โรบัสต้า เนื่องจากราคาที่ไม่พอใจ ทำให้เกษตรกรโดยเฉพาะในภาคใต้มีการโค่นต้นกาแฟและหันไปปลูกยางพาราเพิ่มขึ้น

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกระทรวงพาณิชย์ รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ความต้องการใช้และนำเข้ากาแฟของไทยเพิ่มขึ้น...จากผลผลิตกาแฟไทยที่ปรับตัวลดลง ขณะที่ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโรงงานแปรรูปในไทยเพิ่มขึ้น ทำให้มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น

